

29. ročník Letnej školy chemikov (LŠCH) – Nitra 2006

Letná škola chemikov je zameraná na rozvoj osobnosti talentovanej mládeže. Táto škola sprístupňuje študentom najnovšie poznatky z chémie v oblasti teoretickej ako aj praktickej a pripravuje ich na systém vysokoškolskej výučby. Účastníci LŠCH sa vyberajú zo študentov stredných škôl, ktorí obsadili v krajských kolách chemickej olympiády kategórie C a B popredné miesta.

29. ročník LŠCH sa uskutočnil v dňoch 2. – 15. 7. 2006 na Strednej priemyselnej škole potravinárskej (SPŠP) v Nitre. Zúčastnilo sa ho celkovo 37 študentov – 13 v kategórii C a 24 v kategórii B. Úlohy hlavnej organizačnej vedúcej sa vynikajúco zhostila RNDr. Eva Krčáhová z domácej SPŠP v Nitre.

Odborný program prebiehal denne od 8:00 hod 17:00 hod s obedaňšou prestávkou, formou prednášok, seminárov a laboratórnych cvičení. Po dohovore s vyučujúcimi boli možné vo večerných hodinách aj konzultácie. Vyučujúcimi boli vysokoškolskí učitelia z Fakulty chemickej a potravinárskej technológie STU a Prírodovedeckej fakulty UK v Bratislave, ale aj učitelia zo SPŠP v Nitre. Koordinátorom odborného programu bol doc. Ing. Ján Regulí, CSc. z PdF TU v Trnave.

Problémy zo všeobecnej a anorganickej chémie, týkajúce sa oxidačných čísel, určovania koeficientov redoxných reakcií, látkových bilancii, rovnováh chemickej reakcií, ale aj významu a tvorby štruktúrnych vzorcov sprostredkovali mladým nadšencom Ing. Miroslav Tatarko, PhD. z FCHPT STU Bratislava a RNDr. Jozef Tatienský, PhD. z PRIF UK Bratislava.

Problémy z organickej chémie ako názvoslovie, štruktúru, izomériu, vlastnosti, reaktivitu a syntézu organických zlúčenín a základy spektrálnych metód IČ a NMR riešili so študentami teoreticky i prakticky doc. RNDr. Marta Sališová, CSc., Mgr. Zuzana Vetríková, Mgr. Martin Hutka a Mgr. Marek Cigán, všetci z PRIF UK Bratislava.

Biochemické problémy týkajúce sa bielkovín a možnosti využitia tenkovrstvovej chromatografie sprostredkoval študentom a prakticky precvičil Ing. Boris Lakatoš, PhD. z FCHPT STU Bratislava.

Doc. Ing. Ján Regulí, CSc. z Pedagogickej fakulty Trnavskej univerzity a doc. Ing. Ladislav Ulický, CSc. z Bratislavy sprostredkovali študentom základné pojmy fyzikálnej chémie – chemickej termodynamiky, vlastnosti ideálnych a reálnych plynov, spôsoby vyjadrenia zloženia viaczložkových sústav, výpočet termodynamických veličín pre sústavy tvorené ideálnymi plynmi, váznenie a pyknometrické stanovenie hustoty.

Cvičenia a semináre z analytickej chémie pripravili Ing. Anna Bobušová a Ing. Galina Striežencová zo SPŠP v Nitre. Venovali sa odmernej a neutralizačnej analýze, štandardizácii roztokov, argentometrickému stanoveniu chloridov priamou a spätnou titráciou a stanoveniu redukujúcich cukrov manganometricky a jódometricky.

To, že mladí ľudia radi súťažia sa prejavilo aj na ich snahe, čo najlepšie napísať test z teoretickej prípravy, resp. protokol o výsledkoch získaných pri experimente. Pri výsledkovej tabuľke často diskutovali o riešeniach problémoch.

Na záverečnom vyhodnotení LŠCH, ktoré viedla vedúca LŠCH RNDr. Eva Krčáhová, sa okrem iných zúčastnili aj predseda Slovenskej komisie CHO RNDr. Anton Sirota, PhD., tajomníčka SK CHO Ing. Iveta Hlinická a členka predsedníctva SCHS doc. RNDr. Marta Sališová, CSc.

Najcennejšie „trofeje“ za získané výsledky si odniesli v kategórii B:

1. Lukáš Koncňý, Gymnázium Pierra de Coubertina, Piešťany
2. Martin Lukačšín, Gymnázium J. F. R., Levoča
3. Martina Hestericová, Gymnázium ul. J. Lettricha, Martin

v kategórii C:

1. Lukáš Piš, Gymnázium VBN, Prievidza
2. Juraj Seko, Gymnázium, Považská Bystrica
3. Martin Gálik, Gymnázium, Myjava

Nakoniec treba uviesť, že okrem riešenia odborných chemickejch problémov organizátori nezabudli ani na voľnočasové aktivity, ktoré im ponúkali predovšetkým možnosti SPŠP. V telocvičniach hrali študenti futbal, stolný tenis a volejbal. Mnohí si však pochvalovali aj možnosť stretnúť sa v internetovej učebni.

Počas víkendy absolvovali výlety do Arboréta v Tesárske Mlyňanoch, žrebčína a kaštieľa v Topoľčiankach a navštívili Poľnohospodárske múzeum, Nitriansky hrad a Synagógu v Nitre. Účastníkov LŠCH prijala aj študijná predekanica na SPU v Nitre, doc. Ing. Helena Frančáková, CSc. V rámci exkurzie navštívili študenti aj Botanickú záhradu SPU a jazdiareň.

Slovenská chemická spoločnosť, ktorá v tomto roku prevzala organizáciu LŠCH ďakuje vedeniu SPŠP v Nitre, ktoré zabezpečilo ubytovanie, stravu a hlavnú vedúcu, za veľkú podporu a pomoc pri výchove mladých chemickejch talentov. Zároveň ďakujeme aj všetkým učiteľom, laborantkám a sponzorom, predovšetkým Jadrovej vyradovacej spoločnosti z Jaslovských Bohunic, Iuvente a SCHS za finančné i vecné príspevky, vďaka ktorým si mohli všetci účastníci odniesť aj malý darček, ktorý im bude pripomínať stretnutie nielen s problémami chémie, ale aj so zaujímavými mladými i staršími kolegami, ktorí im pomáhali problémy riešiť, ale aj sa tešiť z ich vyriešenia.

Študenti hodnotili 29. ročník LŠCH pozitívne, dokonca prišli s návrhom, že takéto sústreďenie by sa v budúcnosti malo konať aj pre kategóriu A. Menšie pripomienky mali k ubytovaciemu priestoru. Veríme, že aj táto malá kritika pomôže vedeniu školy pri získavaní priestorov na rekonštrukciu Domova mládeže.

Dovidenia na 30. ročníku LŠCH.

E. Krčáhová,
M. Sališová

Spoločné foto na pamiatku.